

внутрішнього аудиту європейських країн мають багато спільних рис з Україною.

Література

1. Порядок денний асоціації Україна–ЄС для підготовки та сприяння імплементації Угоди про асоціацію Україна, ЄС; Порядок, Нота, Міжнародний документ від 20.11.2009, 12.11.2009 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_990/page2?nreg=994_990&find=2&text=%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BB%D1%8C&x=0&y=0.

2. Заключний документ міжнародної конференції «Стратегія адміністративної реформи: рекомендації SIGMA Урядові України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.center.gov.ua/protsentr/proekti/sigma>.

УДК 341.233.1:656.6:477 (043.2)

Устинова І.П., к.ю.н., доцент,
Побережнюк В. В., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО АУДИТУ В УКРАЇНІ

Функціонування бюджетних відносин будь-якої країни з огляду на обмеженість фінансових ресурсів, спрямованих на реалізацію соціальних та економічних програм, вимагає підвищення ефективності державного фінансового контролю. У світовій практиці оцінка виконання державних програм є об'єктом такої форми контролю, як державний фінансовий аудит. Система державного фінансового контролю, яка була побудована до 2016 року в Україні, не забезпечувала належного рівня фінансово-бюджетної дисципліни як загалом у державі, так і на регіональному рівні зокрема. Це було наслідком низки проблем, які створюють тенденції до зростання кількості та обсягів основних фінансових порушень. По-перше, необхідно зазначити, що термінологічний апарат та базові питання державного фінансового контролю були розроблені недостатньо. Це було викликано тим, що вітчизняні експерти, науковці та органи державної влади звернули увагу на необхідність ефективної системи державного фінансового контролю лише у кризовий період розвитку України. Специфічне ставлення до державного фінансового контролю, його недооцінка зумовлені також тим, що він реалізувався у площині переплетіння державних, регіональних, корпоративних та індивідуальних інтересів. Один з науковців, Жураковський де Сас Т.Б., стверджував, що

найважливішою проблемою можна вважати методологічну, пов'язану з недостатнім з'ясуванням природи внутрішнього та зовнішнього фінансового контролю [1]. Якщо розглядати світовий досвід, то система дієвого державного фінансового контролю має складатися з двох незалежних, але однаково важливих частин: внутрішнього державного фінансового контролю і незалежного зовнішнього. У нашій державі спостерігаються спроби штучного об'єднання внутрішнього і зовнішнього фінансового контролю або їх субпідпорядкування, оновленням роботи Державної аудиторської служби. Державний фінансовий контроль сприяє зміцненню фінансового становища держави, впровадженню визначеної фінансової політики та забезпеченню фінансової безпеки держави. Згідно зі ст. 2 Закону України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні» державний фінансовий аудит є різновидом державного фінансового контролю і полягає у перевірці та аналізі фактичного стану справ щодо законного та ефективного використання державних чи комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю [2]. Результати державного фінансового аудиту та їх оцінка викладаються у звіті. В Постанові Кабінету Міністрів України «Про Державну аудиторську службу» від 03.02.2016 р. ст. 1 зазначено, що Державна аудиторська служба України (Держаудитслужба) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України та який забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю [3]. Держаудитслужба у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства.

Стандарти аудиту в національному законодавстві приймаються на основі Стандартів аудиту та етики Міжнародної федерації бухгалтерів з дотриманням вимог Законів України «Про аудиторську діяльність» та «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення». Метою внутрішнього аудиту є надання незалежних та об'єктивних рекомендацій і консультацій, спрямованих на підвищення ефективності процесів управління, удосконалення діяльності органів державного та комунального секторів.

Отже, фінансовий контроль держави – одна з найважливіших функцій державного управління, спрямована на виявлення відхилень від прийнятих стандартів законності, доцільності й ефективності управління фінансовими ресурсами та іншою державною власністю, а за наявності таких відхилень – на своєчасне вжиття відповідних коригувальних і

запобіжних заходів. Від ефективності державного фінансового контролю залежить економічне і не меншою мірою політичне благополуччя нації. Тому в Україні прийнята низка нормативно-правових актів для якнайкращого регулювання фінансів та майна у державних та комунальних підприємствах.

Література

1. Жураковський де Сас Т. Б. Проблеми і стратегічні пріоритети розвитку системи державного фінансового контролю / Т. Б. Жураковський де Сас // Стратегічні пріоритети. – 2011. – № 2(11). – С. 200-203.

2. Закон України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні» № 2940-ХІІ (2940-12) від 26.01.93 р. у редакції від 23.12.2010 р., [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-12/ed20120413>

3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про державну аудиторську службу» № 43 від 03.02.2016 р. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF>

4. Закон України «Про аудиторську діяльність» № 3125-12 в ред.. від 16.11.2017р. (Електронний ресурс) Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>

UDC 342.9 (043.2)

Iurynets J.L., Doctor of Law, Associate Professor,
Grabovsky G.V., student,
Educational and Research Law Institute,
National Aviation University, Kyiv, Ukraine

CIVIL SOCIETY AS A PREREQUISITE FOR THE CREATION OF A DEMOCRATIC POLITICAL SYSTEM

The problem of civil society is one of the most fundamental scientific problems that has been concerned over the centuries by the best minds of humanity. It arose with the emergence of the state and the division of society into the state and non-state sphere of life. Since then, the question of the interaction of power and society has been at the center of attention of all mankind, it often leads to conflicts, political upheavals and revolutions. Now this problem is at the heart of global social change taking place in many countries of the world and will determine the prospects for the development of world society.

Civil society is the foundation of the state. Its formation takes place in close connection with the formation of it as a legal, social, democratic. Civil society is a society of mature citizens with a high level of economic, social, spiritual, political culture, which together with the state forms a developed legal relationship. [1, p. 63].